

ภูมิพลมหาราชาธิรพาท

๑ มีภูมิพลมหาราชเป็นประมุข	มหาชนจึงสุขสโมสร
พระประหนึ่งบรมชนกพลสกันกร	ทรงอาทรพ่อนทุกซ์ทั้งไกลไกล
๑ พระดำรงทศพิธราชธรรม	ทรงน้อมนำประโยชน์สุขทุกสมัย
“ภูมิทาน” บำรุงชีพช่วยชาวไทย	“กษัตริย์เกษตร” คือให้สมัญญา
๑ ผดุงศาสตร์ทำนุศิลป์ทุกถิ่นฐาน	พระเอการบริรักษ์หลักภาษา
ทั้งดนตรีคดีพจน์รจนา	จิตรเลขาทรงวาดประศาสน์ธรรม์
๑ ถนอมไทยสืบทอดธำรงรัฐ	พระทรงจัดให้มีแรกนาขวัญ
เสด็จเยี่ยมชาวประชาทั่วหน้ากัน	ปรีญญาบัตรสารพันพระราชทาน
๑ โครงการหลวงห่วงใยไม่ทิ้งขว้าง	ทรงนำทางพัฒนาคำไพศาล
เพราะประสงค์ให้พสกสุขดำรง	คือพระราชปณิธานโองการตรา
๑ พระเป็นศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ	ในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา
ครบห้ารอบราชฤทธิ์เกษมเปรมปรีดา	ถวายพระพรผ่านฟ้าทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า นางนันทา ชุนภักดิ์

ในนามกองบรรณาธิการวารสาร อักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขอเชิญบริษัทห้างร้าน ผู้ประกอบการคุณ
และเพื่อนชาวอักษรศาสตร์ทุกท่าน

โปรดสนับสนุนวารสาร อักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ฉบับพิเศษ "๒๐ ปีคณะอักษรศาสตร์"

ด้วยการบริจาคเงินสนับสนุนการจัดพิมพ์ และให้ความ
อนุเคราะห์ลงโฆษณาในวารสาร ฯ

กรุณาติดต่อ นายอนันต์ชัย เลาหะพันธุ์ บรรณาธิการ
หรือ

นางสาวจุลบูล บุรณเวช กรรมการ
คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
นครปฐม ๗๓๐๐๐

อัตรากาโฆษณา

ปกหลังด้านนอก	๓,๐๐๐ บาท
ปกหลังด้านใน	๒,๐๐๐ บาท
ปกหน้าด้านใน	๒,๐๐๐ บาท
เต็มหน้า	๑,๐๐๐ บาท
ครึ่งหน้า	๕๐๐ บาท
๑/๔ หน้า	๓๐๐ บาท

อักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ISSN 0857-2038

ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑ ๒๕๓๐

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่วิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ผลงาน
วิชาการ การค้นคว้าวิจัยในคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร และบุคคลทั่วไป

เจ้าของ

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์
นครปฐม ๗๓๐๐๐

ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. แกมสุข นุ่มนนท์

บรรณาธิการ

อนันต์ชัย เลาหะพันธุ์

กองบรรณาธิการ

นนทา ชุนภักดี

มนวิภา เจียรจันทร์พงษ์

ชลธิชา บรรณเวช

สฤชัย สุวัชร

ทะเบียนเลขที่ 008548
(Acquis. No.)

เลขประจำวารสาร ๒62
1530-253
(Location No.)

กรรมการผู้จัดการ

พันทิพา ศรีพนมผล

สำนักงาน

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์
นครปฐม ๗๓๐๐๐ โทร. (๐๓๔) ๒๔๒-๔๘๗

กำหนดออก

ปีละ ๒ ฉบับ ภาคการศึกษาละ ๑ ฉบับ

สมาชิกปีละ ๔๐ บาท

๒๐/-

ศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

ถ้อยแถลงบรรณาธิการ

เป็นที่ทราบกันดีว่าในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ นี้เป็นวันมหามงคลยิ่งของปวง
ประชาชนไทย เนื่องในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ
๕ รอบ กองบรรณาธิการจึงขอร่วมเฉลิมฉลองวโรกาสพิเศษนี้แสดงความเคารพเทิดทูน
และจงรักภักดีต่อพระองค์พรอ้อมกับชาวไทยทุก ๆ คน ด้วยการอัญเชิญพระบรมสาทิสลักษณ์
ฝีมือผู้ช่วยศาสตราจารย์ดำรง วงศ์ปราชซึ่งได้กรุณาหาเป็นพิเศษให้แก่วารสารอักษรศาสตร์
มาเป็นภาพหน้าปก พร้อมกับขอเสนอบทความเรื่อง พังมรุภพณ์พระศรีแล้ว จับใจ ที่แสดง
ให้เห็นถึงพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในฐานะทรงเป็น “นักพูด” ที่แฝง
ด้วยพระอารมณ์ขันและพระปฏิภาณ ตลอดจนพระปรีชาสามารถที่ทำให้ “มรุภพณ์” ของ
พระองค์เป็น “ศิลปะ” ที่น่าสนใจและน่าศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากบทความเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันนี้
แล้ว เรายังมีบทความทางภาษาและวรรณกรรมอื่น ๆ ที่น่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทความ
เรื่อง *The Resignation of the Bishop* ของ วพน ว ศาสตราจารย์ ม.ล. ปิ่น มาลากุลที่
ได้ให้เกียรติเล่าเปรียบเทียบพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาล
ที่ ๖ เรื่อง *The Resignation of the Bishop* ซึ่งมี ๒ ส่วน และแต่ละส่วนก็มีเนื้อหา
รายละเอียดที่แตกต่างกันอย่างมา สำหรับต้นฉบับส่วนที่สองนี้ ท่านเพิ่งค้นพบเมื่อปลาย
เดือนกรกฎาคมที่ผ่านมาเอง

วพน ว ศาสตราจารย์ ม.ล. ปิ่น มาลากุล นับได้ว่าเป็นนักการศึกษาและนักวิชา
การที่สำคัญยิ่งคนหนึ่งของไทย ท่านเคยดำรงตำแหน่งสำคัญ ๆ มากมาย และมีความสัมพันธ์
ใกล้ชิดกับมหาวิทยาลัยศิลปากรในฐานะเป็น “อธิการบดี” (พ.ศ. ๒๔๘๘-๒๔๙๔) และผู้ก่อตั้ง
วิทยาลัยทับแก้ว (ปัจจุบันคือมหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์) ดังนั้นเพื่อแสดง
ความกตัญญูแก่เวทีที่ท่านในโอกาสที่ท่านมีอายุครบ ๘๔ ปี ในวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๐
กองบรรณาธิการจึงขอเสนอบทความพิเศษอีกเรื่องหนึ่งคือ ม.ล. ปิ่น มาลากุล กับงานด้านอักษร
ศาสตร์ ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์งานเขียนของท่านในฐานะเป็น “นักอักษรศาสตร์”
ที่สำคัญท่านหนึ่ง

ก่อนจากกันในฉบับนี้ ใคร่ขอเตือนชาวอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุก
ท่านว่า อย่าลืมวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๓๑ คณะอักษรศาสตร์จะมีอายุครบ ๒๐ ปี เราต้อง
การทั้งความร่วมมือสนับสนุนกำลังใจและกำลังทรัพย์จากท่านเพื่อจัดทำวารสาร ว ฉบับหน้าให้
สมกับเป็นฉบับพิเศษ “๒๐ ปีคณะอักษรศาสตร์” อย่างแท้จริง ©

อักษรศาสตร์

ISSN 0857-2038

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๓

พุทธศักราช ๒๕๓๐

ภาพปก : ดำรง วงศ์อุปราช

๔๘ ๑ พล.๑ ศาสตราจารย์
หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล
กองบรรณาธิการ

สารบัญ

๔๕๓ The Resignation of
the Bishop

ม.ล.ปิ่น มาลากุล

๗ พงษ์มธุรพจน์

พระตรีเศวต
อภัย

นันทา ชุนภักดิ์

๕๕ ม.ล.ปิ่น มาลากุล
กัณงานด้านอักษรศาสตร์
กัญญรัตน์ เวชศาสตร์

๘๑ กัณหาทางสังคมและปรัชญา
ชีวิตใน "ท้องดิน" ของ
วอลแตร์
อมรรตน์ นิโครธานนท์

๒๕ หนังสือออก : รหัสลับของภาษาที่กำลังจะสูญหาย

วิน เดชะธรรม

๗๐ หนังสือไวยากรณ์ที่ชาวต่างประเทศเขียนขึ้นในสมัย
อยุธยาและสมัยต้นรัตนโกสินทร์

วีรจักร วรรณดี

๕๖ การบอกประวัติและคำที่ปรากฏในพจนานุกรมไทย

กันทิมา วัฒนประเสริฐ

อักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ฉบับย้อนหลัง-ปัจจุบัน

ราคาพิเศษ

ปีที่ ๕ : ๑ (๒๕๒๕) ฉบับคนกับความคิด	๑๕ บาท
ปีที่ ๕ : ๒ (๒๕๒๖) ฉบับภาษากับวรรณกรรม	๑๕ บาท
ปีที่ ๖ : ๑-๒ (๒๕๒๖) ฉบับ ๑๕ ปี คณะอักษรศาสตร์	๔๐ บาท
ปีที่ ๗ : ๑ (๒๕๒๖)	๒๐ บาท
ปีที่ ๗ : ๒ (๒๕๒๗)	๒๐ บาท
ปีที่ ๘ : ๑ (๒๕๒๘)	๒๐ บาท
ปีที่ ๘ : ๒ (๒๕๒๙) ฉบับ ๑๐๐ ปี นวนิยายไทย	๒๐ บาท
ปีที่ ๙ : ๑ (๒๕๒๙) ฉบับประวัติศาสตร์	๒๐ บาท
ปีที่ ๙ : ๒ (๒๕๓๐)	๒๐ บาท

ส่งชื่อ และสมัครสมาชิก (ปีละ ๔๐ บาท) ที่

พันทิพา ศรีพนม

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

นครปฐม ๗๓๐๐๐ (ป.ณ. นครปฐม)

อักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ยินดีพิจารณาบทความ บทความ และข้อเขียนวิชาการ
ด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิจิตรศิลป์ จากสมาชิก
และผู้อ่านทุกท่าน